

Status
Stil

060 / 676 88 01
060 / 4 84 64 91

Нови Београд, Др Ивана Рибара 88

СРПСКА ОФИЦИРСКА САБЉА М.1895/1995 И ПАРАДНИ БОДЕЖИ ВИДОВА ВОЈСКЕ

САБЉЕ : 25 месечних рата

БОДЕЖИ : 20 месечних рата

стандардна.....месечна рата – 4. 100,00 дин

посребрен.....месечна рата – 3.700,00 дин

посребрена..... месечна рата – 4.500,00 дин

позлаћен..... месечна рата – 4.200,00

позлаћена.....месечна рата – 5.00,00

ВОЈНИ Ветеран

УДРУЖЕЊЕ ВОЈНИХ ПЕНЗИОНЕРА СРБИЈЕ ГОДИНА XXI • БРОЈ 230 • МАРТ 2023.

Србија памти своје хероје

ВИТЕЗОВИ ПРОТИВ ЗЛОЧИНАЦА

КАМЕРОМ И ПЕРОМ

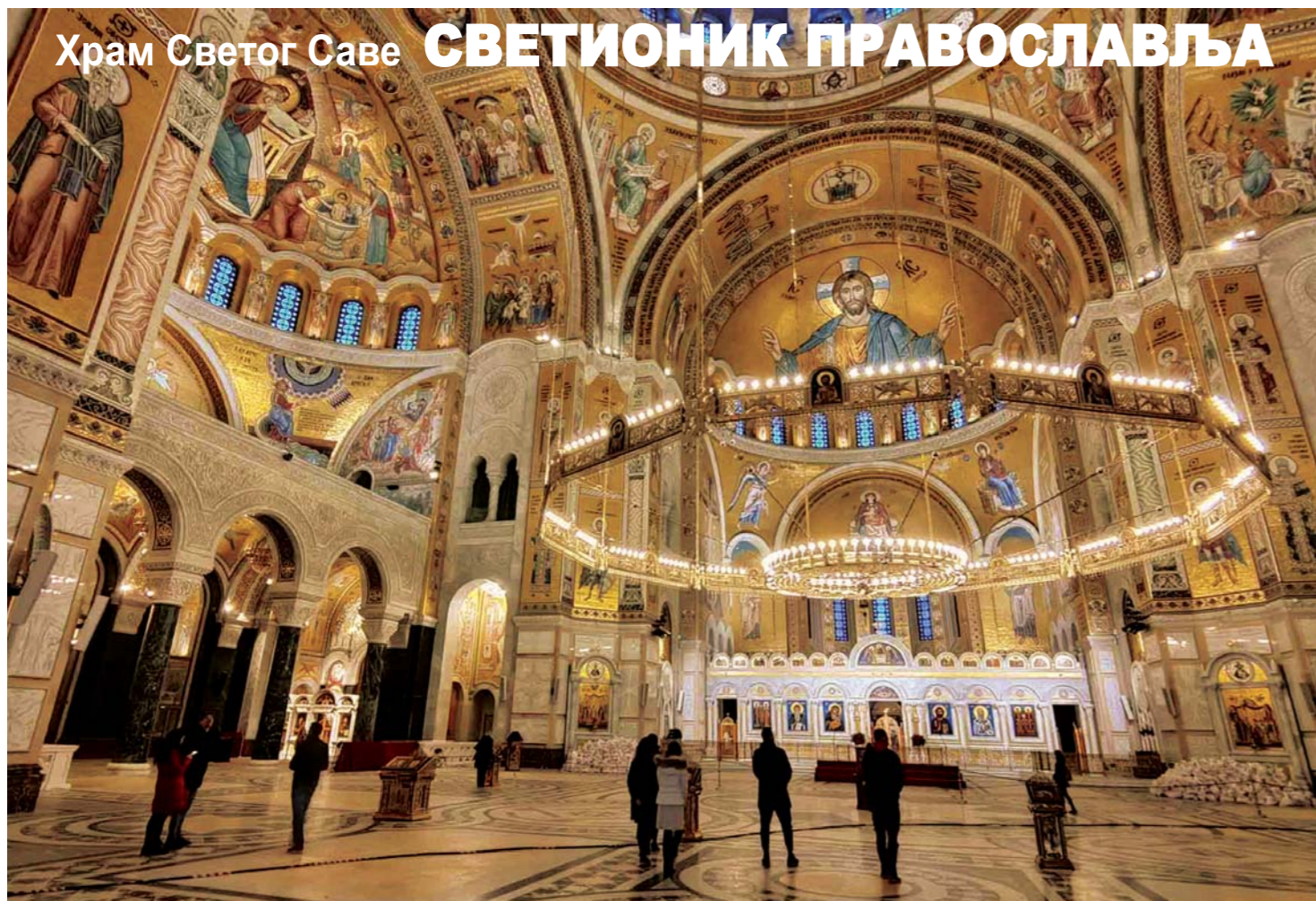

О великим празницима литургију предводи патријарх српски господин Порфирије

О Спасовдану се окупи велики број грађана

Храм Светог Саве СВЕТИОНИК ПРАВОСЛАВЉА

Храм је веома посећена дестинација

Ако Храм Светог Саве представља сублимацију свега најбољег што је српски дух достигао на пољу духовности, културе и државности, историјат изградње Храма, најбоља је илустрација пута који је српски народ прошао у новијој историји. Највећу увреду српском народу турски завојевачи су учинили 1594. године, када су мошти Светог Саве, првог архиепископа и просветитеља српског, које су од 1237. године почивале у манастиру Милешеви, донели у Београд и спалили на Врачару. Три стотине година после овог гнусног чина, у Београду се 1895. године – тек неку деценију по дефинитивном ослобођењу од турске окупације –

оснива се Друштво за подизање храма Светог Саве на Врачару. Године 1905. расписан је јавни конкурс за израду пројекта. Пропозиције конкурса захтевале су да будућа црква буде монументална, да је у српско-византијском стилу са унутрашњом површином од 2.000-2.500 квадратних метара, те да има одвојен звоник. На конкурс је прispело пет радова, који су током 1906. године прослеђени у Петроград на оцену Комисији, коју је именovala Императорска академија уметности у Петрограду. Комисија је констатовала да „с погледом на важност храма, не може препоручити ни један од поднесених пројеката за остварење“. До избијања рата са Бугар-

ском 1912. године, а затим и током Првог светског рата 1914-1918, нису могла бити тражена нова решења. Друштво је обновљено 1919. г. и основан нови Одбор на челу са патријархом Димитријем. Године 1926. расписан је нови конкурс, овога пута на југословенском нивоу. Основни услови конкурса предвиђали су да грађевина буде у осавремењеном српско-византијском стилу, те да може да прими 6.000 верника на површини од око 3.000 м². Приспела су 22 пројектна предлога. Иако прва и трећа награда нису подељене, конкурс је, с обзиром на број и квалитет учесника, успео. Као најуспешнији рад, на-

грађен је другом наградом пројекат професора архитектке Богдана Несторовића. Одбор за изградњу храма је 1930. године са патријархом Варнавом на челу, донео одлуку да се израда пројекта повери архитекти Несторовићу, као и архитекти Александру Дероку, чији рад је на конкурс добио високу оцену и који је био врсно познавалац средњовековне уметности. Градња храма почиње 1935. године. На дан Спаљивања моштију Светог Саве, 10. маја 1939. године, патријарх Гаврило положио је у темеље Храма повељу. У првој фази радова која је трајала од 1935. до 1939. године изведени су главни носећи стубови од армира-

Крипта је и место за културне догађаје

Мозаик унутар храма јединствен је у свету

У Крипти су приказани страдали из Јасеновца и Јадовна

Игра светлости и боја

Камени иконастас подсећа на личност кнеза, то су копије рељефа са кнежеве приправе у манастиру Хиландару

ног бетона и зидови од опеке, до висине 7 м и 12 м. Монтирани су и мермерни стубови, а израђени су и сви капители, двадесет четири, а и шест конзола. Вајарски је обрађено девет капители и шест конзола, према цртежима Александра Дерока. Почетак Другог светског рата, односно, бомбардовање Београда 1941. и окупација Југославије, значили су уједно и прекид радова. Простор Храма кориштен је од стране окупатора, као и од стране партизанских и совјетских јединица, за смештај возног парка. Друштво за подизање Храма Светог Саве укинута је 1948.

Доласком на чело Српске православне цркве 1958. године, Патријарх Герман обнавља идеју о наставку градње Храма. Његова мудрост и дугогодишња упорност уродили су плодом. Тек после 88 поновљених молби – и исто толико одбијања, 1984. године постигнута је сагласност и на републичком и на нивоу градских власти, па је добијена дозвола за наставак градње. Септембра исте године, Патријарх Герман именује професора архитекту Бранка Пешућа као претомјастора за наставак пројекта и организацију градње Храма. Патријарх Герман је заједно са

двадесет архијереја и бројним свештенством отачаствене Цркве 12. маја 1985. служио Литургију, којој је у унутрашњости зида Храма присуствовало око 12.000 верника, док је у порти било још око 80.000 људи. Наставак изградње Храма означио је историјску преткретницу, а уједно и духовну обнову православног српског народа. Изградња је поново отпочела 12. августа 1985. Зидови су подигнути до пуне висине од 40 метара. Акт о одобрењу наставка градње потписао је тадашњи председник председништва Србије Душан Чкрбић. Највеће постигнуће је било подизање централне куполе тешке 4.000 тона. Она је била направљена на земљи, а затим је, заједно са покривачем од бакарног лима и великим позлаћеним крстом високим 12 метара и тешким 4 тоне, подигнута и постављена на зидове. Подизање, које је трајало 40 дана, завршено је 26. јуна 1989. године. Друштво за подизање Храма Светог Саве на Врачару обновљено је 2001. године. Друштвом је председавао Његова Светост патријарх Павле. Црква Светог кнеза Лазара са Криптом патријарха оформљена је у периоду између 2001. и 2002. године, а живописана од 2012. до 2016. године. Унутрашње уређење

Храма, односно, живописање централног дела изведено је, према првобитној замисли, у техници мозаика. Пројекат је остварила Руска академија уметности, а на чело пројекта стао је академик Николај Мухин. Прeko три стотине мајстора-уметника радило је у радионицама у Русији и на лицу места, па је овај грандиозни пројекат (више од 15 000 м² под мозаиком) довршен у рекордном року, од 2016. до 2020. године. Систем од неколико купола са доминантном централном куполом, карактеристичан за српски моравски стил, захтевао је да оне буду украшене крстовима. Када се томе дода и велики број сводова, јасно је зашто на Храму Светог Саве постоји осамнаест крстова. Крстови су урађени по истом узорку. Три краја крста завршавају се са три полиране кугле, које симболично упућују на Тријединог Бога: Оца, Сина и Светога Духа. Иконописачко решење највећег дела цркве је изузетно оригинално, како у сликарском тако и у идејном смислу, а то се нарочито може рећи за иконографију западне, северне и јужне таванице, за које нису постојали никакви претходни узорци у историји уметности. Идејно, иконопис ове цркве сажима читаву историју православља на овим просторима, оригинално је повезује и са еванђелиским приповестима и параболома, приказаним на сводовима цркве. Свакога дана велики број верника, али и туриста из иностранства, походи храм који представља светионик православља у нашем региону.